
ÖTÜKEN

TEMİRKUT

BALAMİR HAN'IN OKLARI

HASAN ERİMEZ

RESİMLEYEN:
ENİS TEMİZEL

ÖTÜKEN

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1448
EDEBİ ESERLER: 756

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 16267

ISBN: 978-605-155-852-3

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Son Okuma: Gürkan Canpolat

Kapak Tasarımı: GNG Tanıtım

Dizgi-Tertip: GNG Tanıtım

Baskı ve Cilt: PELİKAN BASIM MATBAA VE
AMBALAJ SANAYİ TİC LTD ŞTİ
Maltepe Mah. Gümüşsuyu Cad. Odin İşmerkezi No28/1
Zeytinburnu /İstanbul
SERTİFİKA NO: 40619

İstanbul- 2019

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir.
Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

HASAN ERİMEZ; 1989 yılında Adana'da doğdu. Çobanoğlu Ticaret Lisesi ve Anadolu Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı bölümünü bitirdi. Ötüken Neşriyat tarafından *Demirdağın Kurtları* (2015), *Kutlu Kağanlık* (2016), *Bin Yılın Göçü-Alplar Çağı* (2017), *Bin Yılın Göçü-Gaziler Çağı* (2018) adlı romanları yayımlanan yazar, Türk tarihini merkeze alan romanlar üzerinde çalışmaktadır. Daha önce *Diriliş Ertuğrul* dizisinin senaryo ekibinde de yer alan Hasan Erimez, iş hayatına çeşitli sinema ve dizi senaryoları yazarak devam etmektedir.

“ONLAR (HUNLAR), UYURKEN GÖRDÜKLERİ RÜYALARA ORTAK OLAN TEK MİLLETTİR.”

AMMİANUS MARCELLİNUS.

TEMİRKUT

GÜNEŞİN BATTIĞI YERE

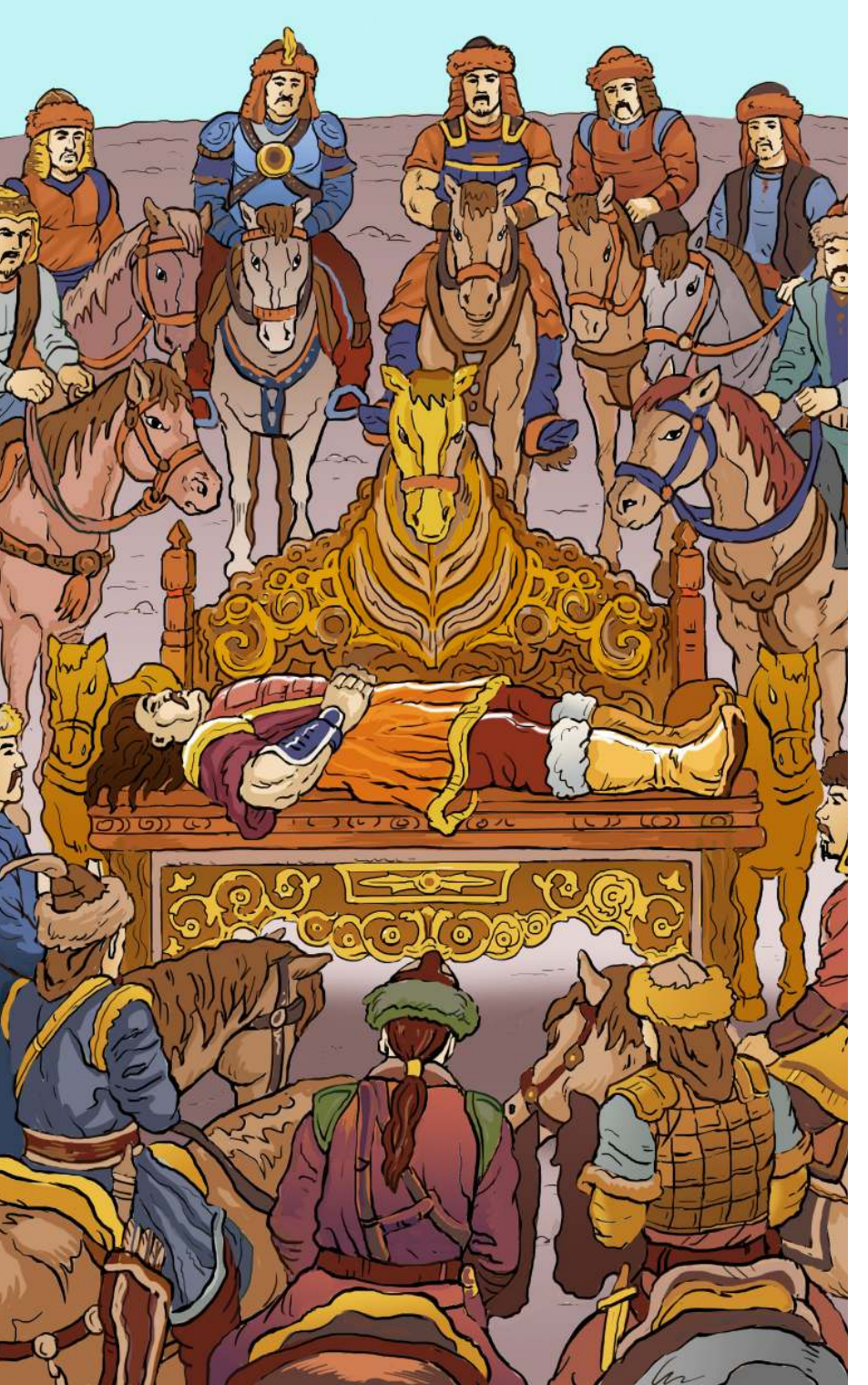

Aral Gölü'nün kıyısında, on binlerce ak çadırın serildiği büyük Hun obasında derin bir yas vardı. Hun başbuğu Kama Tarkan'ın cansız bedeni ak otağın önüne çıkarılmış, üzerinde savaş zırhları ve pusatlarıyla, at biçiminde oyulmuş geniş tahtının üzerine yatırılmıştı. Çadırlarının önüne bir yıkıntı gibi çöken Hun erleri ve hatunları, hançerleriyle gözlerinin altını kesip kan ağlayarak başbuğları Kama Tarkan'ın yasını tutuyorlardı. Kamlar ardıç tütsüleri burcalıyor, kaba sesli sığıtçılar[1] gırtlaklarını yara yara çıkan en acı ezgilerle başbuğlarına ağıt yakıyorlardı.

Uzun yıllardır doğuda Çinliler hayli güçlenmiş, Hunlara nefes dahi aldırmaz olmuşlardı. Kama Tarkan ise bu tehlikeyi erkenden sezerek bütün Hun boylarını toplamış, benliklerini ve ruhlarını muhafaza etmek için onları Çinlilerden uzağa, batıdaki Aral Gölü'ne kadar getirmişti. Oralarda kalanlar ise ya ölüp tükenerek ya da Çinlilerin içinde eriyip benliklerini kaybederek yok olmuşlardı. Kama Tarkan, Mete Han'ın on dört, Çiçi Han'ın da sekizinci kuşaktan torunuydu. Tanrı'dan kut alıp Hun tahtına oturduğundan beri, onca zorluğa rağmen atalarının hanlık asaletini üzerinde layıkıyla taşımıştı. O Kama Tarkan ki, yıllardır üzerlerine çöken kara bulutlara karşı bütün Hun boylarını korumuş; onları dağılmaktan, esir olmaktan ve hatta yok olmaktan kurtarıp ana yurtlardan uzaklaşmak pahasına da olsa bir arada tutmuştu. Şimdi onun ölümüyle, bütün Hunlar kendilerini yetim ve sahipsiz hissediyorlardı.

Hun beğleri ak otağın önüne gelmiş ve at biçimli tahtının üzerinde cansız yatan Kama Tarkan'ın etrafında çember hâlinde toplanmışlardı. Kama Tarkan'ın ölümüne duyulan üzüntü, beğlerin yüzünden de okunuyordu. İçlerinden yalnız birisi, Kadar aşiretinden olan Bengedek oğlu Atlak, diğerlerine nazaran daha soğukkanlı duruyordu. Diğer beğler, ortalarında duran Kama Tarkan'ın cansız be-

[1] Sığıtçı: Ağıtçı, ağıt tutanlar.

denine baktıkça onun için kederlenirken, Atlak'ın ne kara yağız yüzü zerrece kıpırdıyor ne de akı kızıla karışmış kara gözlerinde üzüntü emareleri görülüyordu.

Beğlerin arasında bir süre ölüm kadar kasvetli bir sessizlik hâkim oldu. Atlak, beğleri soğuk bakışlarıyla şöyle bir süzdükten sonra meraklı ve gergin bir sesle sordu:

"Kama Tarkan'ın oğulları nerede? Ataları olan başbuğumuzun kurgana götürülme vakti geldi. Neyi beklerler?"

Beğler, birbirlerine sorarcasına bakıştılar. Fakat kimse nerede olduklarını bilmiyordu. Uzun ve kır saçlı, yaşça ihtiyar fakat görünüşündeki savaşçı heybetini hâlâ gençliğindeki gibi taşıyan Kantoyun Beğ, kaba sesiyle cevap verdi:

"Ak otağ yas otağı olmuştur. Herhâlde yas otağında olmalılar."

Kantoyun Beğ, bu sözleriyle Kama Tarkan'ın oğullarını hoş gördüğünü belli ediyordu. Fakat Atlak onları kınarcasına yüzünü ekşiterek konuştu:

"Şimdi yas otağında olmak da ne demek? Başbuğumuz uçmağa varmış. O gömülmeden yeni başbuğu hemen seçmek gerek."

Beğlerin arkasından keskin bir ses işitildi:

"Tasa etme, Atlak! Seni başbuğsuz bırakmayız!"

Bu, Kama Tarkan'ın küçük oğlu Balamir'in sesiydi. Hepsi ona döndü.

Balamir ile ağabeyi Barboğa ve kız kardeşi Bengücek, ak otağdan değil, beraberce yağız atlarının üzerinde oba içinden geliyorlardı. Balamir'in uzun ve parlak siyah saçları yedi örgülüydü. Ateş kızılı gözlerinden saçılan dikkatli ve mağrur bakışları, etrafına buyurucu bir heybet saçıyordu. Her hareketi, her tavrı sert ve atikti. Yürürken adımlarını yeri dövercesine atar, bir şeyi alırken pençeler gibi alır, yerinden kalkarken bir kerede ve ok gibi kalkar; her an atılmaya hazır bir pars gibi duruşu ve bakışlarındaki

ateşle, en suskun ve sakin anında bile birazdan patlamaya hazır bir volkan gibi tedirgin edici dururdu.

Ağabeyi Barboğa, Balamir'den daha sakin bir edaya sahipti. Bir kıvılcım çıktığında, Balamir onun üzerine gidip nihayetinde kendi ateşiyle boğardı. Fakat Ağabeyi Barboğa böylesi durumlarda sakinliğiyle gerekirse kıvılcımı söndürürdü.

Bengücek ise Balamir'in sanki dişi hâliydi. Sert, buyurucu, savaşçı ve atik biriydi. Savaşçı Hun kızlarının da başıydı. Kara-kızıl karışık saçları beline kadar uzun ve tek örgülüydü. Gözleri gece kadar kara, dudakları kan gibi kızıl, teni ay gibi parlaktı. Yüreklere korku kadar yangın da salmaktaydı. Nice yiğitler, bahadırlar, beğler ona tutulmuş fakat o hiçbirini istememişti. O sevdalı zavallıların çoğu daha sonra başkalarıyla evlenmişler, fakat Bengücek'in sevdasını da yüreklerinde hiç sönmeyen bir yangın gibi taşımışlardı. Ne kadar yaman savaşçıysa o kadar da yaman bir güzeldi. Attığı oklarla, çaldığı pusatlarla nasıl kapanmaz yaralar açarsa, girdiği gönüllerde de öyle sönmez sevda ateşleri yakıp geçer, ardına bile bakmazdı. Bir kere ona tutulanların, bir daha yürekleri iflah olmazdı.

Atlak, Kama Tarkan'ın soyundan hiç kimseyi sevmiyor, bilhassa Balamir ile her fırsatta sürtüşüyordu. Zira kısa bir süre önce ölen babası Bengedek gibi o da Hun başbuğluğunun Balamir'in mensup olduğu Haylundur aşiretinde değil Kadar aşiretinde olmasını istiyordu. Bu isteğine de asırlar evvelinden gelen bir rivayeti sebep gösteriyordu. Zira denilene göre Çiçi Han öldükten sonra Hun başbuğluğu Kadar aşiretine geçmiş fakat Haylundurlar buna isyan ederek hilelerle geri almışlardı. Bunu Kadar aşireti nesillerdir iddia ediyor, doğruluğuna da bir tek kendileri inanıyordu. Bu yüzden Atlak da tıpkı Kadar aşiretinden olan bütün ataları gibi her fırsatını bulduğunda Haylundurların kararlarına karşı duruyor, onların başarısız olma-

ları için elinden geleni yapıyor, Kadar aşiretine yakın olan beğleri sürekli onlara karşı doldurup kışkırtarak onlara karşı kendine saf oluşturuyordu.

Balamir, yağız atının üzerinde beğlerin yanına gelip Atlak'ın tam karşısında durdu. Ağabeyi Barboğa ve kız kardeşi Bengücek de onun yanında durdular.

Balamir ve Atlak, ortada bir ölü, hem de Hun başbuğunun ölüsü durduğunu unutmuşçasına birbirlerine her an kılıç çekip atılacakmış gibi bakıyorlardı.

"Nedir bu sabırsızlığın, Atlak? Ağzından ateş saçmak için fırsat beklersin. Yas günü bu. Budunun önüne çıktık. Yas tutan budunun önüne çıkmak töredendir. Unuttun mu?" dedi Balamir çıkışarak.

Atlak da çıkışmakta ondan geri kalmadı:

"Tahtın boş kalması uğursuzluk getirir. Eski başbuğ gömülmeden bir an evvel yeni başbuğ seçilmeli. Daha büyük göç için karar alınacak. Bu da töredendir. Bunları benim mi söylemem gerekir?"

Balamir gözlerini öfkeyle kısıp sert bir cevap verecekti ki, araya Yalbars Beğ girdi. Her daim sarhoşmuş gibi yarı baygın gözleriyle ikisine hızlıca bakarak elini kaldırdı ve sesi ciğerinden değil de şişman karnından çıkıyormuş gibi tok ve kalın konuştu:

"Ölü başında çekişmek yaraşmaz. Kara ruhlar başbuğumuzun üstüne üşüşür."

Diğer beğler de Yalbars Beğ'in sözüne katılırcasına başlarını salladılar. Tunç yüzlü, sarkık kızıl bıyıklı İltemür Beğ, Barboğa'ya dönerek konuştu:

"Son başbuğ Kama Tarkan'ın büyük oğlu sensin. Hanlık tuğunu kaldıracak mısın?"

Barboğa, gayet sakin bir tavırla, "Tuğu kaldıracak olan, kardaşımdır," dedi.

Bu zaten bütün beğlerin bekledikleri bir cevaptı. Zira Balamir'in han olacağı daha Kama Tarkan hayattayken

belliydi. Yine de töre gereği sorulmuştu. Ve yine İltemir Beğ, töre gereği Balamir'e döndü:

"Kama Tarkan Oğlu Balamir! Tuğ sendedir. Atan Kama Tarkan'ın atlarını sen öldürüp, onunla beraber kurgana gömeceksin. Sonra da keçe çadırın üzerinde dokuz defa döndürülüp göğün dokuzuncu katına çıkarılacaksın. Eğer gök otağlı Tanrı, sana kut verirse, bütün Hunlar da sana diz kırıp bağır basacak."

Beğler tam Kama Tarkan'ın ölüsünü kaldırmak için hareketlenecekken Atlak hem Balamir'i kışkırtmak hem de onun içine tereddüt salmak için alaycı bir gülümsemeyle sordu:

"Ya Tanrı, Balamir'e kut vermezse?"

Beğler içten içe yay gibi gerildi. Bir kısmı da Atlak'ın bu sorusunu densizce bulup ona kınayarak baktı. Barboğa dişlerini sıkıp sabretti. Bengücek, elini kılıcının kabzasına attı, Kadar'ı biçmemek için kendini zor tutuyordu. Balamir ise Atlak'ın beklentisinin tersine ne gerildi ne de içine tereddüt düştü. Atlak'a küçümseyen bir tavırla gülümseyerek, sözlerini hançer gibi batırdı:

"Ben de kut alamazsam başka kim alacak? Yoksa ezelden beri bizim buyruğumuzdaki aşiret olan sizin alacağınızı mı düşünürsün?"

Balamir'in bu sözü, bütün beğlerin yüzünden alaycı bir gülümseme olup geçti. Barboğa sırıttı. Bengücek ise Balamir'in sözünün Atlak'ı kılıçtan beter vurduğunu düşünerek elini kabzasından çekti. Atlak, bindiği kızıl atının donuna bürünmüş gibi öfkeden kıpkızıl kesildi. Söyleyecek söz bulamayıp da öfkesi içinde tıkandığı için, ağzı kapalı kazan gibi kızarıp şişti.

Kama Tarkan'ın ölüsü at biçimli tahtından alındı ve yaslı kalabalıkla beraber kurganına doğru götürüldü. Kalabalığın en önünde, Kama Tarkan'ın eyeri ters vurulmuş atı yürüyor, alpların çoğu başbuğlarının ölümüyle dünyanın

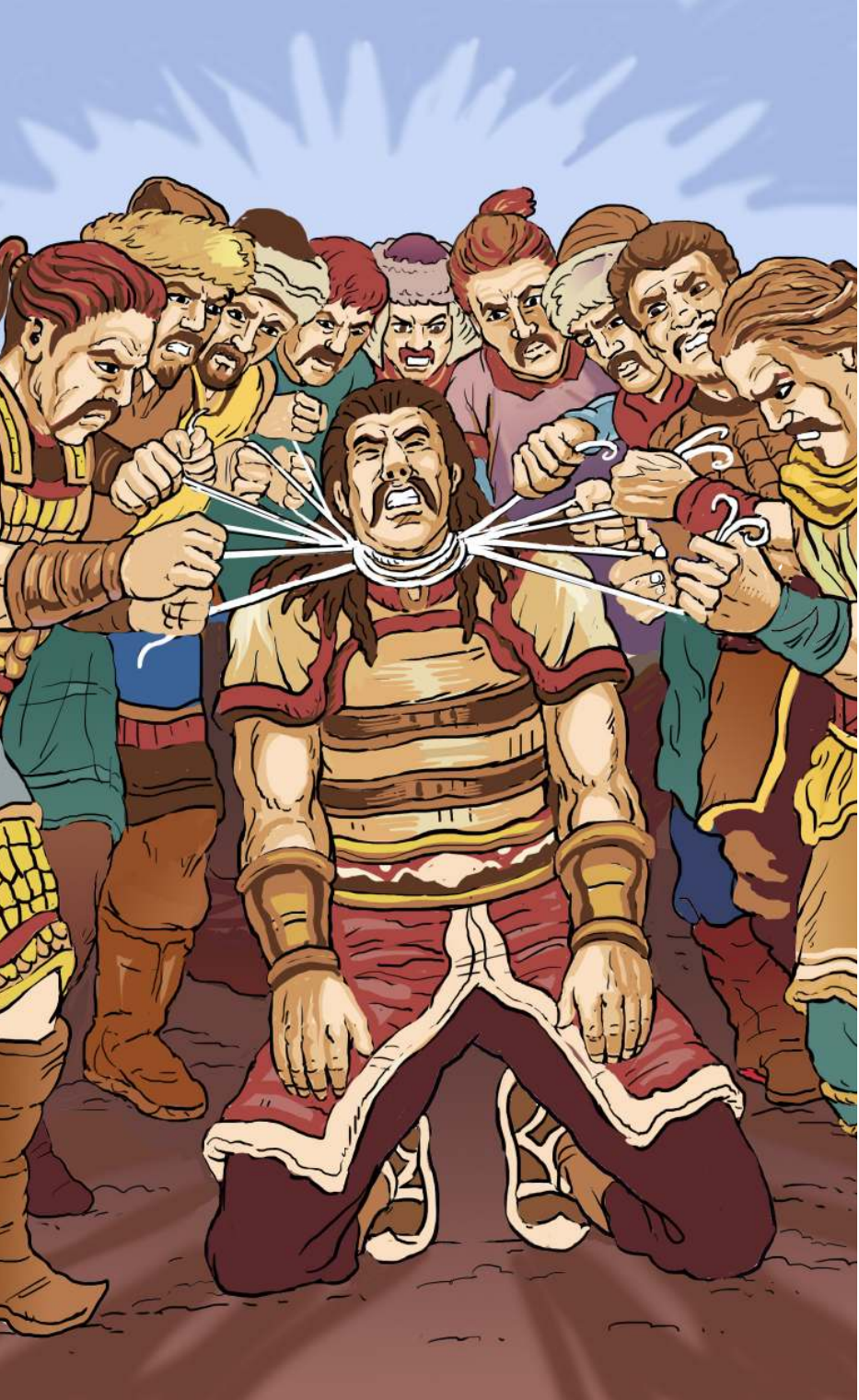
başlarına çöktüğünü işaret edercesine başlarının üzerinden toprak saçarak, "Başımıza toprak! Başımıza toprak!" diye haykırıyorlardı.

Kurgana gelindiğinde Balamir yayını aldı ve atasının dokuz atını oklayarak öldürdü. Kama Tarkan, atlarıyla beraber kurgana gömüldükten sonra beğler kurganın etrafında atlarıyla dokuz kere dönüp onun ruhunu göğün dokuzuncu katına uğurladılar. Ve sonra Hunlar, başbuğlarını ölümlü türeyen her insanın son mekânı olan kara yerle baş başa bırakıp obaya döndüler.

Obaya varınca Balamir ve beğler, ak otağın önünde toplandılar. Bir geniş keçe getirildi. Beğlerin her biri bir tarafından keçeyi tuttular. Balamir keçenin ortasına gelip ayakta durunca da hep beraber keçeyi kaldırdılar.

Balamir gözlerini kapatıp iki kolunu yana açtı. Beğler keçeyi döndürüyor, Balamir her dönüşte göğün bir katına çıkıyordu. Balamir bedenini yalnızca göğe bırakmıştı. Bütün bedeni o an hissiz ve ruhuna yabancı bir et kemik yığınına dönmüştü. Göğü artık yalnızca ruhuyla hissedebilir, oradan gelecek ilahi sesleri yalnız kalbiyle duyabilirdi. Keçe dokuzuncu kez dönüp de göğün dokuzuncu katına gelindiğinde Balamir kendinden geçti. İnci gibi terler döküp hafiften titremeye başladı. Bedeni öylesine gerildi, yüzü öylesine korkulu bir hâl aldı ki; ömrü boyunca mağrur ve sert gezen Balamir'in hiç böylesine zayıf durduğu görülmemişti. Bundan bile, ruhunun göğün dokuzuncu katında olduğu ve içine ilahi sesler dolduğu anlaşılabiliyordu. Ki Balamir de ancak, her şeyden yüce olan Tanrı'nın katında bu hâle gelebilirdi.

Keçe yere indirildi. Dokuz beğ dokuz kement attı Balamir'in boğazına. Ve kementleri çekerek sıkmaya başladılar. Bu, onun gökten döndükten sonra ne kadar dayanacağını görmek için yaptıkları bir sınamaydı. Kementler boğazını sıkarken Balamir'in gözleri kapalıydı, vücudu hiç hareket etmiyordu. Dokuz beğ ise attıkları kementleri

çekerek boğdukça boğuyorlardı onu. Kementlerden birini çeken Atlak, bir gün Balamir'i böyle öldüreceğini hayal ederek, içten içe depreşen bir intikam arzusuyla çekiyordu kemendi.

Balamir'in suratı mosmor kesildi. Biraz sonra da beğler kementleri gevşettiler. Balamir'in yalnızca başı öne düştü ve alnı toprağa değdi. Sanki yüce bir şeyin önünde saygıyla eğilmiş gibiydi. Baygın mıydı yoksa ölmüş müydü kimse bilmiyordu. İltemür Beğ, Balamir'e yaklaştı. Kulağına eğildi.

"Ne kadar hüküm süreceksin?" diye sordu.

Balamir'in başı hâlâ öndeydi. Nefes alıp almadığı dahi belli olmuyordu. İltemür Beğ sorduktan sonra Balamir hiçbir hareket göstermedi. Beğler endişe ve merakla bekliyorlardı. Atlak, içten içe ölmüş olmasını arzuluyordu. Kut töreninde ölürse Kama Tarkan soyu da rezil olacaktı.

Atlak tam umutla sırıtmaya başlarken Balamir başını topraktan hızla kaldırdı. Atlak da dâhil bütün beğler irkildiler. Balamir, derin derin soluyordu. Ve uzak, çok uzak bir şeye bakıyormuş gibi gözlerini ufuklara dikmişti. Bedeni şimdi daha diri ve atılgandı. Gözleri sanki Tanrı tarafından ateşle sıvanmıştı. Ruhu, göğün dokuzuncu katında örse yatırılıp çelik gibi dövülmüş, kılıç gibi keskinleşmişti. Bütün dünyaya kafa tutar gibi hırsla baktı. Ve, "Ne kadar hüküm süreceksin?" sorusuna cevap verdi:

"Güneşin battığı yere varana kadar!"

Balamir, Tanrı'dan kut alıp Hunların yeni başbuğu oldu.

* * *

Kama Tarkan'ın kırk günlük yası bittikten sonra, Balamir Han ve Hun beğleri adet üzere Uluğ Av'a gitti, obada güreşler tutuldu, yarışlar yapıldı, yenildi içildi ve nihayet, büyük meselelerin konuşulup karara bağlanacağı ilk kengeş[2] ak otağda toplandı.

---

[2] Kengeş: Eski Türklerde hükümdar ve beğlerin önemli meseleleri konu-

Balamir Han at biçimli tahtında, beğler de sağlı sollu dizilmiş kurt ve geyik postlarında oturmaktalardı. Hepsinin bakışlarından derin ve çetin meselelerin gerginliği yansıyordu. Bu gergin bakışlara, bu derin ve çetin meselelere yıllar yılı Kama Tarkan maruz kalmış ve Balamir Han yalnızca atasına fikir vermekle yetinmişti. Fakat artık bütün bunların sorumluluğu kendindeydi. Hem atasının yıllarca ne ağır yükleri omuzladığını hem de Hun başbuğu olmanın zorluğunu ilk defa bütün ruhunda hissediyordu.

Beğler sıra sıra konuşmaya başladılar. Hepsinin meselesi ve yakınması aynıydı. Hunlar eski güçlerini kaybetmiş, yıllardır ana yurtlarından uzakta ve dağınık yerlerde obalanmak zorunda kalmışlardı. Doğuda, kuzeyde ve güneyde onları yutmak için bekleyen ve bir kıskaç gibi saran düşmanlar baskılarını gün geçtikçe arttırıyor, Hunlara nefes aldırmıyorlardı. Hâlihazırda batıda gidebildikleri en uzak yere kadar da varmışlardı. Buradan ötede ise hiç tanımadıkları topraklar ve daha önce hiç karşılaşmadıkları kavimler vardı. Hunlar başka yurtlara göçmek bir yana, var oldukları yurtlarda bile güç bela barınabiliyorlardı. Bütün bu zorluklardan bunalan bazı boylar yavaş yavaş birlikten kopup ayrılmaya, bilhassa Çinlilere baş eğip onların boyunduruğuna girmeye başlamıştı. Vaziyet böyle devam ederse ve bir an evvel kurtuluş için sağlam bir yol bulunmazsa, Hun varlığının tükenip yok olması kaçınılmaz olacaktı.

Beğlerin bir kısmı kurtuluş için bazı fikirler ortaya attılar. Fakat bunların hiçbiri tatmin edici değildi. Hunları yeniden güçlendirecek büyük ufuktan uzak, ancak küçük sorunları çözebilecek kadar küçük fikirlerdi. Balamir Han herkesi sabırla ve bir yandan da kafasının içindeki kendi fikrini ve gayesini toparlayarak dinliyordu. Son sözü o söyleyecekti.

şup karara bağladıkları kurultay, meclis.

Söz Atlak'a gelince mağrur ve kendinden emin bir tavırla konuştu:

"Görünen o ki, bu hâldeyken bir başımıza büyük yurtlar tutmamız ve yeniden bir başımıza güçlenmemiz imkânsızdır."

Atlak'ın söze böyle girmesi Balamir Han'ı için için köpürttü. Zira Atlak, bu sözleriyle düpedüz kendi soyunu küçümsüyor ve güçsüz görüyordu. Balamir'in en nefret ettiği şeylerden biri de bir Hun'un kendi soyuna karşı güvensizlik ve ümitsizlik beslemesiydi. Devam etti Atlak:

"İpini koparan boylar ayrılıp Çin topraklarına gittler. Böylece kırılıp tükenmekten kendilerini kurtardılar. Benim düşüncem de hep birlikte toplanıp Çin topraklarına gitmek. Çin Hanları ile anlaşıp orada yurtlanmak ve…"

Atlak devamını getiremeden öfkesine hâkim olamayan Balamir Han sözünü kılıç gibi kesti:

"Ve onların boyunduruğuna girmek! Öyle mi, Atlak Beğ?"

Bir anda otağın içinde, Balamir Han'ın sesinden saçılan keskin ve buz gibi bir hava esti. Ortada yanan korluktaki ateşin ışığı Balamir Han'a vuruyor ve içindeki hıncı resmediyormuşçasına, ürpertici bir öfke kızıllığıyla yüzünü aydınlatıyordu. Atlak, sakin tavrını hiç bozmadan cevap verdi:

"Boyunduruğa girmek değil, Balamir Han! Çinlilerle anlaşacağız. Onlar bizim gibi savaşçı nerede bulacak? Hem de onlara karşı düşmanlık etmeyeceğimiz için artık bizi tehlike saymayacaklar."

"Bu daha kötü ya!" dedi Balamir Han. "Düşmanın artık seni tehlike saymamasından daha onursuzca bir şey olabilir mi? Bizim gibi savaşçı kavmi bir daha bulamayacaklarını söylersin. Yani onların buyruğunda savaşacağız, onların topraklarını ve hanlıklarını koruyacağız öyle mi? Kanımızı onların dirliği için akıtacağız, kılıcımızı onların

zaferi için vuracağız öyle mi? Söylediklerine dön bir daha bak; hangisi Hun onuruna, Hun töresine sığar?"

Balamir Han, bütün beğlerin ortasında Atlak'ı yaman yerden vurmuştu. Bunun üzerine Atlak da Balamir Han'ı yaman yerden vurmak için ateşe ateşle gidercesine konuştu:

"Hanım! Sen belli ki bizi hâlâ o eski kudretli çağlarımızda sanırsın. Sana gördüğün bu düşten uyanmanı salık veririm. Zira içinde bulunduğumuz vaziyet, olana bitene gerçek gözlerle bakmayı gerektirir; düş perdesi ardından değil! Çinlilerle anlaşırız. Gereği neyse yaparız. Vakti gelip de yeniden güçlenirsek, zaten o zaman bizi hiçbir anlaşma bağlamaz. Fakat şimdi yapmamız gereken hayal denizinde yüzmek değildir. Her boyunduruğa giren de onurunu, töresini kaybetmiş sayılmaz."

"Sayılır!" diye kükrercesine konuştu Balamir Han. "Cihanın yarısını yurt diye verseler, altın saçaklı otağlara kondursalar, tepe tepe altın gümüş yığsalar dahi boyunduruk altında olduktan sonra bir Hun onursuz ve töresiz sayılır. Sen boyunduruğu onuruna yedirebilirsin, Atlak. Demek ki senin kanın bunu kaldırır. Ama ben Mete Han'ın ve Çiçi Han'ın torunuyum. Benim kanım Hunları cihan hâkimi yapan, senin boyunduruğuna girmek istediğin Çinlileri boyunduruğa alan, ölümü göze alıp teslim olmayan ve soyunun hür olması için savaşarak ölen başbuğların kanındandır. Sen bir sürü beğlerden bir beğsin, senin ufkun soyunun geleceğini düşünmeye yetmeyebilir. Ama ben hanım, başbuğum. Tanrı'dan aldığım kutun hakkını vermek gibi yüce bir ülküm var. Bunun için de soyumu esir etmeden, tükenmesine ve yok olmasına izin vermeden, canım ve kanım pahasına ülkümü koruyup yüceltmek benim vazifemdir. Senin gibi düşünürsem senden farkım kalmaz!"

Balamir Han'ın bu sözleri, Atlak'ın yüzünde bir kırbaç gibi patladı. Herkes sustu. Zira kimsenin diyecek tek bir sözü dahi kalmamıştı. Balamir, daha ilk kengeşte yüce ül-

küsündeki kararlılığı herkese göstermişti. Beğler, Balamir ve Atlak arasındaki atışmanın daha fazla sürmesini istemiyordu. Atlak da bozguna uğramış bir yüz ifadesiyle sustu.

"O vakit ne yapmamızı buyurursunuz, hanım?" diye sordu, Kantoyun Beğ.

Balamir Han, hiç itiraz istemezcesine, karar kıldığı düşünceyi söyledi:

"Yeni ve daha büyük bir yurt arayacağız."

"Nerede?"

"Batıda."

Atlak, sanki Balamir Han'ı iğneleme fırsatı bulmuşçasına gözlerini ok gibi dikerek konuştu:

"Gelebileceğimiz en batıya gelmedik mi zaten?"

"Daha da batıya," dedi Balamir Han.

"Daha da batıda bizi ne bekler bilmeyiz. Oralar nasıl topraklardır tanımayız. Ucunu kestiremediğimiz bir göçe girişmek delilik olur."

Atlak'ın bu çıkışı üzerine beğler de cevap bekleyen gözlerle Balamir Han'a baktılar. Balamir Han, kendinden ve düşüncelerinden emin bir tavırla konuştu:

"Herkes bilir ki doğuda da kuzeyde de güneyde de bizi yiyip yutmak için bekleyen azgın düşmanlar ağızlarını ve pençelerini açmış beklemektedir. Oralara gidersek ya boyunduruğa gireceğiz ya da sefilce öleceğiz. Ama ben size başka bir yol daha gösteririm. Eğer bu yolun sonunda aydınlığa çıkarsak yeniden eski çağlardaki gibi soyumuzu yüceltebiliriz. Belki çok çetin günler yaşarız. Ama boyunduruğa girerek sefilce ölmekten daha mı kötü olur? Evet, elimizde bir yol var: Daha batıya gitmek! Yolun sonunda nereye varacağımızı, yola çıkmadan bilemeyiz."

Balamir Han'ın sözleri bütün beğlerin üzerinde silkindiren bir tesir yaptı. Birbirleriyle göz göze geldiler ve Balamir Han'ın fikrini kabul ettiler. Atlak da beğlerin fikirlerini değiştiremeyeceğini, Balamir Han'ın sözlerinin üs-

tüne artık hiçbir sözün etkisi olmayacağını anladı. Balamir Han onu bir kez daha ezmişti. Ama Atlak, ezildikçe inadı kuvvetlenen biriydi. Madem ki Balamir daha da batıda bir yurt arayacaktı, şimdi tek umudu onun dediği gibi bir yurt bulamamasıydı. O zaman kendi fikrini kabul ettirmek için eline karşı konulmaz bir fırsat geçecekti.

Toy bitip beğler dağıldıktan sonra alp buğu[3] ve kan kardaşı da olan İlçeke'ye haber salarak iz sürmeyi bilen en değme alplardan üç yüz kişi çıkarmasını buyurdu.

İlçeke obada üç yüz alpı hazırlarken, Balamir de ak otağında zırhını ve pusatlarını kuşanıp, hatunu Aytulun, on üç çağındaki büyük oğlu Alp Baldu ve yedi çağındaki küçük oğlu Er Çıgay'ı öpüp vedalaştı. Savaşçı kızların başı Bengücek de ağabeyiyle beraber gelmek için ısrar etti fakat Balamir onu obada bıraktı.

Tahtını ağabeyi Barboğa'ya emanet eden Balamir, İlçeke ve üçyüz alpıyla beraber türlü donlu, çelik nallı atların üzerinde tozu dumana katarak obadan çıkarken; hatunu Aytulun da onun arkasından Aral'ın kutsanmış suyundan bir bakraç döktü ve onun dileğine erişip sağ salim dönmesi için Tanrı'ya yakardı.

[3] Buğ: Komutan.